



гр. София, район "Студентски", ж.к. "Дървеница", ул. "Дъбница" № 7, ап. 14, e-mail: info@befsa.com

(Изх. № 03\_BEFSА\_01.07.2010г.)

Министерство на околната среда и водите

Вх. № 15-00-07

До

София 13.07.2011 г.

Директора на Национална служба за защита на природата

Министерство на околната среда и водите  
София 1000, бул. „Мария Луиза“ № 22

От

Иво Георгиев Алтънов, Председател на „Българска Асоциация по Ски Свободен и Екстремн стил“, гр. София, район „Студентски“, ж.к. „Дървеница“, ул. „Дъбница“ №7, ап.14, e-mail: [info@befsa.com](mailto:info@befsa.com)

Относно

Тълкуване на разпоредби от Плана за управление на Национален парк Пирин и Плана за управление на Национален парк Рила

Уважаеми г-н Директор,

„Българска асоциация по ски свободен и екстремн стил“ („БАССЕС“), основана през 1998 г., е независимо и доброволно сдружение с идеална цел за практикуване и популяризиране на скиите свободен и екстремн стил. Със своята дейност БАССЕС се стреми да даде възможност на скиори, сноубордисти и други посетители на планините през зимния сезон да се информират как да практикуват любимите си спортове безопасно и екологосъобразно. Именно затова сред основните инициативи на БАССЕС са ежегодно организираните през зимата практически занимания по лавинна безопасност и опознаване на туристически маршрути. Тези инициативи с подчертано образователен характер най-често се провеждат в районите на по-известните туристически бази и хижи в Рила и Пирин като х. Мальовица, х. Рилски езера, спортен комплекс Белмекен, х. Вихрен и други. Заниманията и по лавинна безопасност, и по опознаване на туристически маршрути, включват сформирани на неголеми групи от хора, които осъществяват дневни преходи (турове) със ски и/или снегоходки от хижата/базата по избрания за опознаване туристически маршрут, съответно до подходящото място за тренировки по лавинна безопасност, и обратно до хижата/базата. Тъй като преходите се извършват по обозначените пътеки и маркирани трасета във високите части на планината при най-разнообразни терени, те винаги включват поредица от изкачвания и спускания, като за изкачванията скиите се снабдяват с панти и колани, които се отстраняват при спускането.

В цялостната си дейност БАССЕС се ръководи от и се стреми да спазва всички закони и цялостната нормативна уредба в страната, в частност Закона за защитените територии, Закона за опазване на околната среда, планове за управление на защитените територии, включително Плана за управление на Национален парк „Пирин“ („ПУ Пирин“) и Плана за управление на Национален парк „Рила“ („ПУ Рила“)

и други. В Приложение към настоящото писмо представяме извадки и коментари на някои от разпоредбите на ПУ Пирин и ПУ Рила, касаещи зимните ски спортове.

Въпреки всичко, с течение на времето между компетентните органи, контролиращи процесите в националните паркове Рила и Пирин, и БАССЕС се породиха редица въпроси относно законосъобразността на провежданите от БАССЕС дейности. Ние винаги сме подкрепяли усилията на парковата администрация за спазване на законите на Република България и съзнаваме, че поставените от тези закони цели можем да постигнем по-ефективно с духа на сътрудничеството и диалога, отколкото чрез спорове и противопоставяне. Затова Ви молим да ни дадете писмено становище по следните въпроси:

**1. Позволено ли е на БАССЕС да провежда в границите на Национален парк Пирин и Национален парк Рила практически занимания по лавинна безопасност и опознаване на туристически маршрути, чрез сформирани на неголеми групи от хора, които да осъществяват дневни преходи (турове) по обозначените пътеки и маркирани трасета във високите части на планината, включващи изкачвания и спускания, със ски (снабдени с панти и колани) и/или снегоходки по избран за опознаване туристически маршрут, съответно до подходящото място за тренировки по лавинна безопасност.**

**2. Какви са предпоставките, изискванията и ограниченията за извършване на описаните в предходния въпрос дейности.**

Надяваме се, че отговорите на горните въпроси ще допринесат за създаване на практика и еднакво прилагане на правилата по ПУ Пирин и ПУ Рила. Бихме искали да обърнем внимание и на факта, че повдигнатата тема пряко касае различните форми на екологосъобразен зимен туризъм в българските планини. На практика, всички подобни дейности (преходи със ски и снегоходки, включително и спортни прояви по ски алпинизъм) попадат под същите норми и различията в тълкуването и прилагането на текстовете в плановете за управление създават предпоставки за затрудняване на дейността на туристически организации и фирми и нееднакво отношение към тях.

Моля, при нужда от информация или наше съдействие, не се колебайте да се свържете с нас. Ако приемете за необходимо, можем да организираме среща, на която да изясним всички възникнали въпроси във връзка с горното.

С уважение,



Иво Алтънов, Председател  
„Българска Асоциация по Ски Свободен и Екстремн Стил”

## Приложение

### ПУ Пирин

Още в Предговора към ПУ Пирин виждаме основното му послание, че „преодоляването на изолацията на гражданите и създаването на условия за тяхното ефективно взаимодействие с управлението на парка, са необходима предпоставка за постигане на устойчиво развитие”. В това послание ясно е изразена позицията, че устойчивото развитие на парка не изключва, а напротив, нужда се от човешката дейност и присъствие като неизменния антропогенен фактор в природния кръговрат. За ограничаване на възможното вредно въздействие на този фактор, както и за балансирано използване на рекреационните възможности и природните ресурси на територията и за превръщането ѝ в социално-икономически фактор за регионално развитие, ПУ Пирин въвежда редица режими и норми, изрично изброява забранени и позволени дейности.

Точка 1.16.7.4. от ПУ Пирин, описваща видовете спорт, които могат да се развиват в парка, изрично споменава **ски спорта, зимните преходи чрез снегоходки и ски с панти, ски преходи с ползване на алпийска екипировка** и т.н. В точка 1.23. „Потенциална стойност на защитената територия” изрично е посочено, че „територията на НП „Пирин” предлага условия за развитие на устойчив туризъм, които отговарят на разнопосочните интереси на българските и чужди туристи”, като „съществуват условия за нови зимни туристически практики: **турове със снегоходки и със ски с панти (за преходи)**”. От всичко това следва, че спортовете, свързани със ски, включително ски с панти за преходи, по принцип са разрешени спортове и дейности за практикуване на територията на парк „Пирин”.

Съгласно част 3 от Плана „Норми, режими, условия и препоръки за осъществяване на дейностите”, карането на ски извън маркираните ски-писти и трасетата, определени с Плана, е забранено, но изрично е посочено, че в зона II (зона за опазване на горските екосистеми и отдих) може да се практикуват **преходи със ски по маркирани за целта трасета**, а в зони III (зона за туризъм) и IV (зона на сгради и съоръжения) може да се практикуват **специализиран туризъм (езда, колоездене, ски) и спортни дейности**.

### ПУ Рила

В раздел I, т. 4.2., в описанието на профила на туристите в Рила е посочено, че сред основните мотиви за посещенията са **спортните прояви и подобряването на физическата кондиция**, като при своите посещения в парка над 90% от хората съчетават **спортния елемент (преходи, изкачвания на върхове)** с опознаването на природата и общуването с други хора. В същата точка са описани проявите на **Федерация „Български алпийски клуб”** по алпинизъм, спортно катерене, ски алпинизъм (алпиниади, зимни сборове, ски ралита), както и на **Федерацията по пешеходен туризъм** – ски ралита и ски ориентиране, зимни ски походи. В т. 8.5. от същия раздел е подчертано значението на национален парк Рила за планинските спортове в България.

В раздел II, т. 4.3. „Зона за интензивен туризъм”, секция I „Режими за зоната на интензивен туризъм”, са изброени позволените дейности в тази зона, сред които са и **преходите със ски** (подточка 6). Съгласно секция II „Норми”, подточка 5, „местата и нормите за провеждане на специализиран туризъм (преминаване на кон, с планински велосипеди, **преходи със ски**) се определят с устройствен проект. До изготвяне на проекта организиран специализиран туризъм се провежда след съгласуване с ДНП.”

Както е описано в т. 4.3. на ПУ Рила, „Зоната за интензивен туризъм” включва и **местата за екстремни спортове**, като възможности за практикуване на подобни спортове в тази зона се осъществяват в съответствие с Плана. Такава е и същността на спортните прояви, организирани от БАССЕС в дейността ѝ и практикувани от членовете ѝ. Именно затова в

наименованието ѝ е включена фразата “ски свободен и екстремн стил”. Екстремните спортове са посочени в Раздел II, т. 2.2 – “Предизвикани от човека заплахи”, като една от човешките заплахи за природата в Национален парк “Рила”. Тази заплаха, обаче, е квалифицирана като заплаха с ниско и локално значение, като една от заплахите с най-ниска степен на опасност (за разлика от заплахите “Туристически пътеки” с високо значение на заплахата, “Средища за традиционни духовни събори” – с високо, локално значение, “Незаконно колекциониране” – потенциално високо значение).